

Spørgsmaal om, ikke behøve at være særdeles stor. Det, som vil være det Gode ved at give Erstatningen, er ikke blot det, at Bedkommende kan faae nogle Kroner mere eller mindre, men det, at han derigjennem faar en Anerkjendelse af, at han er udfyldig, hvilket for ham, tror jeg, maa have en ganske anderledes stor Betydning end selve den Pengesum, der udbetales ham. Hvad nu angaar Spørgsmaalet om, hvornaar denne Fordring kan gjøres gjældende, da tror jeg nok, at det vil medføre adskillige Vanskeligheder; thi vi maa paa en Gang være varssomme med at give en alt for vid Udgang til at gjøre denne Ret gjældende, hvorved man vil blive udsat for, at den misbruges, og paa den anden Side med at indnævne den saaledes, at særlig den Fattige ikke bliver i Stand til at gjøre sin Ret gjældende. Jeg har foresøgt paa en Maade, som jeg ikke her skal detaljere, at gaa en Middelvei, og jeg haaber, at den maa kunne findes nogenlunde brugbar eller tilfredsstillende og ved Siden deraf at give en temmelig vid Udgang til Erstatning, saa at baade den, der forlanger Erstatning, kan finde sig betrygget ved at gaa til højere Instanser, og Staten ogsaa kan værne om sin Ret, hvis en underordnet Domstol skulde komme til noget forfærdte Resultater. Jeg haaber som sagt, at der ikke skal kunne gjøres væsentlige Indvendinger imod det Forslag, jeg i denne Retning er fremkommet med. Endnu maa jeg tillade mig blot et Par Bemærkninger. Lovforslaget handler kun om uforstyldt Varetægtsfængsel, ikke om dem, der ere udfyldig dømt. Det er jeg fuldstændig paa det Rene med, og deri er jeg formodentlig i Overensstemmelse med alle de Herrer, at den, der er udfyldig dømt, har i ganske anden Grad Krav paa Erstatning end den, der har været uforstyldt fængslet. Men for det Første forekommer heldigvis Domsfældelse af Udfyldige her i Landet saa sjældent — ja, indtil for kort Tid siden havde man saa at sige aldrig kjendt saadanne Tilfælde — at jeg ikke har fundet Anledning til at komme med en særlig Bestemmelse om dette Tilfælde. Men dernæst er der en anden Grund, som er mere indgribende. Jeg har havt vanskeligt ved og har ikke ret kunnet tvinge dette Spørgsmaal ind i den Række, dette Lovforslag indeholder, fordi vi i vor Lovgivning ingen Bestemmelse have om, hvorledes det skal kunne konstateres, at den, der er dømt, er dømt udfyldig. Det har man i flere andre Landes Lovgivning, og der er ogsaa taget Bestemmelse derom i de Forslag til en Procesreform, som foreligge. Men efter vor nærværende Lovgivning har man ingen saadan Bestemmelse. Jeg tror

som sagt ikke, at det har nogen praktisk Betydning, og jeg har derhos ikke kunnet bringe det ind under dette Lovforslag. Det Andet, jeg har udeladt, er Spørgsmaalet ved Anholdelse. De Herrer vide maaste, at forud for en Arrættjendelse gaar en Anholdelse, som i Følge Grundloven ikke maa udstrække sig over tre Gange 24 Timer. Den har en saa særegen Karakter, at jeg ikke har turdet tage den med her; og den er heller ikke noget Steds, hvor jeg har set denne Sag omtalt, bleven medtaget. Om man engang, naar Forholdene have udviklet sig, og vi faae lidt bedre Indsigt i disse Ting, vil komme til at bringe ogsaa den Sort Ting ind under en forandret Lovgivning, veed jeg ikke, men jeg tror ikke, at den Sag i Dieblisset er moden til at tages med. Endelig har det ligget udenfor dette Lovforslag at optage Bestemmelser for det Tilfælde, at Noget bliver ulovlig fængslet. Naar en Underdommer, gaaende udenfor sin Ret, fængsler Bedkommende, haves der allerede i Lovgivningen Bestemmelser om, at han er ansvarlig derfor. Derimod mangle vi Bestemmelse om, hvor vidt Staten er ansvarlig derfor. Det er imidlertid helt andre Synspunkter, som her skulle komme frem. Noget stor praktisk Betydning tror jeg ikke, denne Sag har i Dieblisset, men den maa i alt Fald behandles paa en anden Maade. Det ville de Herrer maaste strax kunne se, at der her er en væsentlig Forskjel til Stebe. Naar en Dommer fængsler den Bedkommende i fuld Overensstemmelse med Lovgivningen, naar han ikke lader Noget som helst komme sig til Last i denne Retning, og altsaa paa denne Maade optræder helt ud som Statens Repræsentant, synes jeg, at der kan være noget ret Naturligt i — og det er det, der foreslaas i Lovforslaget — at lade Staten hæfte for, hvad der er sket, naar der har fundet en Feiltagelse Sted. Naar en Underdommer derimod gaar helt udenfor sin Competence og foretager Ting, som han ikke er berettiget til, er idet dog et ganske andet Spørgsmaal, om Staten saa hæfter for ham. Man hæfter naturligvis til en vis Grad for sin Fuldmægtig, men i hvilken Grad man hæfter for den, som handler paa Ens Vegne, er et meget tvivlsomt Spørgsmaal. Disse Spørgsmaal staa imidlertid som sagt ikke i Forbindelse med de her henhørende, og jeg ser ikke, at der er Noget som helst i Veien, saaledes som Enkelte have villet gjøre gjældende, for at behandle det Spørgsmaal, jeg her har tilladt mig at forelægge det hvide Landssting i Lovform, inden vi ere komne til et Resultat om, hvor vidt Staten hæfter for sine Embedsmænds Forseelser. — Jeg tillader mig med disse